EIROPAS LIETAS

decembris 2022 - janvāris 2023

Piektais ziņojums par ES bezvīzu režīmu Rietumbalkānu un Austrumu partnerības valstīm

2022.gada 5.decembrī Eiropas Komisija (EK) prezentēja savu piekto ziņojumu par Eiropas Savienības (ES) bezvīzu režīma uzraudzību/monitoringu ar Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Melnkalni, Ziemeļmaķedoniju un Serbiju, kā arī Gruziju, Moldovu. Visas ziņojuma valstis turpina ievērot vīzu liberalizācijas prasības, panākumi tika gūti pagājušā gada ieteikumu risināšanā. Galvenā uzmanība ziņojumā pievērsta veiktajiem pasākumiem attiecībā uz Eiropas Komisijas (EK) sniegtajiem ieteikumiem ceturtajā ziņojumā par vīzu režīmu. Ziņojumā ir arī uzvērtas jomas, kurās ir nepieciešami papildus centieni no katras valsts.

Komisija prezentē ES Rīcības plānu sadarbībai ar Rietumbalkāniem

2022.gada 5.decembrī Komisija prezentē sagatavoto ES Rīcības plānu Rietumbalkāniem, kas ietver divdesmit operatīvos pasākumus, strukturētus piecos pīlāros: 1) robežu pārvaldības stiprināšana gar maršrutiem 2) ātras patvēruma procedūras un atbalsts uzņemšanas spējā 3) cīņa pret migrantu kontrabandu 4) uzlabot sadarbību atpakaļuzņemšanā un atgriešanā 5) vīzu politikas pielīdzināšanas panākšana. Šogad nelikumīgā kustība gar Rietumbalkānu maršrutu ir ievērojami palielinājusies vairāku faktoru ietekmes rezultātā. Piemēram, ekonomiskais spiediens un nestabilitāte notiekošo konfliktu rezultātā.

Eiropas Savienības sadarbība ar Āfrikas partneriem migrācijas jomā

2022.gada 12.decembrī ES un Āfrikas partneri uzsāk divas Eiropas komandas iniciatīvas (EKI) vērstas uz Atlantijas okeāna/Vidusjūras rietumdaļas un Vidusjūras centrālās daļas migrācijas maršrutiem. Iniciatīvas ir ar mērķi risināt migrācijas problēmas ar neatbilstīgās migrāciju plūsmu pieaugumu un cilvēku kontrabandas tīklu darbību un abas apvieno Āfrikas un Eiropas izcelsmes, tranzīta un galamērķa valstu centienus, kā arī ļaus veicināt jaunā Migrācijas un patvēruma pakta ārējās dimensijas īstenošanu. Iniciatīvas paredz pastiprināt kopīgo darbību piecās prioritārajās Valletas rīcības plāna jomās: neatbilstīgas migrācijas novēršana, migrantu kontrabandas un cilvēku tirdzniecības apkarošana; likumīga migrācija un mobilitāte; aizsardzība; atgriešana, atpakaļuzņemšana un ilgtspējīga reintegrācija; migrācija un attīstība.

Horvātija pievienojas Šengenas zonai

Eiropas Padome 2022.gada 8.decembrī pieņēma lēmumu par Šengenas acquis noteikumu pilnīgu piemērošanu Horvātijai. Horvātija, kas iestājās Eiropas Savienībā (ES) 2013. gadā, ir izpildījusi visus kritērijus, lai pievienotos Šengenas zonai. No 2023. gada 1. janvāra tiek atceltas personu pārbaudes pie iekšējām sauszemes un jūras robežām starp Horvātiju un pārējām Šengenas zonas valstīm. Šengenas izvērtēšana attiecībā uz Horvātiju notika laika posmā no 2016. līdz 2020. gadam. Komisija 2019. gada aprīlī konstatēja, ka Horvātija ir veikusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka Šengenas acquis pilnīgai piemērošanai nepieciešamie nosacījumi ir izpildīti. Pēdējo rīcības plānu izvērtētajām jomām Komisija slēdza 2021. gada februārī. Personu pārbaudes pie iekšējām gaisa robežām tiks atceltas no 2023. gada 26. marta.

Zviedrijas prezidentūra ES Padomē: no 2023.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

2023.gada pirmajā pusgadā ES Padomes prezidentvalsts būs Zviedrija. Zviedrijai šī būs trešā prezidentūra Padomē, un tā šim laika posmam ir noteikusi četras darba prioritātes: drošība – vienotība; konkurētspēja; zaļā pārkārošanās un enerģētikas pārkārtošana; demokrātiskās vērtības un tiesiskums. Viena no Zviedrijas prezidentūras prioritātēm būs turpmāks ekonomiskais un militārais atbalsts Ukrainai, kā arī atbalsts Ukrainas virzībai uz pievienošanos ES. Plašāk par Zviedrijas prezidentūras programmu skatīt šeit.

Eiropas Komisija prezentē Talantu kultivācijas mehānismu

Š.g. 17.janvārī Eiropas Komisijas (EK) publicētais paziņojums "Izmantot talantu Eiropas reģionos" iepazīstina ar izstrādāto Talantu kultivācijas mehānismu, kas ir pirmā nozīmīgā 2023.gada iniciatīva, kas sekmē EK ierosinātā Eiropas prasmju gada īstenošanu, kura mērķisir sniegt jaunu impulsu pārkvalifikācijai un prasmju pilnveidei. Paziņojums piedāvā īpaši pielāgotus, vietēji bāzētus un vairākdimensionālus risinājumus, līdzšinējo ES fondu un iniciatīvu izmantošanu, lai atbalstītu reģionus, ko pašreizējā demogrāfiskā pāreja skar visvairāk. Talantu kultivācijas mehānismu veidos, balstoties uz 8 pīlāriem: 1. jauna izmēģinājuma projekta izveide, lai palīdzētu 'talantu izaugsmes strupceļa" skartiem reģioniem 2. jauna iniciatīva "Gudra reģionu pielāgošanās demogrāfiskajai pārejai" 3. nacionāla un reģionāla līmeņa reformas 4. kohēzijas politikas programmas un starpreģionālas investīcijas inovācijās 5. "Eiropas pilsētiniciatīvā" tiks sākts jauns inovatīvu darbību konkurss 6. īpaša mājaslapa, kurā tiks akcentētas ES iniciatīvas 7. pieredzes apmaiņa labās prakses izplatīšanai 8. analītisko zināšanu pilnveidošana

EMT aktualitātes

Politikas pārskats "Elastīgas izmitināšanas organizēšana starptautiskās aizsardzības kontekstā"

EMT politikas pārskatā ir izklāstīts, kā EMT dalībvalstis un novērotājvalstis* izmanto pieejamos izmitināšanas resursus starptautiskās aizsardzības kontekstā. Šī politikas pārskata mērķis ir apkopot informāciju, kas var palīdzēt politikas veidotājiem veidot efektīvu uzņemšanas sistēmu. Ar politikas pārskatu angļu valodā ir iespējams iepazīties šeit.

EMT 2022. gadā paveiktais

2022. gadā EMT Latvijas kontaktpunkts ir izstrādājis Ziņojumu par migrācijas un patvēruma situāciju Latvijā 2021. gadā un Nacionālo ziņojumu par "Trešo valstu valstspiederīgo – sieviešu migrantu integrāciju Latvijā". Ir publicēti 12 politikas pārskati par aktuālām migrācijas tēmām - pagaidu aizsardzību, starptautisko aizsardzību, digitalizāciju, ar kuriem iepazīties ir iespējams šeit.

Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts ir izstrādājis interaktīvu migrācijas datu vizualizācijas rīka pilotprojektu, ar kura palīdzību lietotājiem ir iespējams atlasīt interesējošos rādītājus un apskatīt tos vizuāli pievilcīgā veidā. Interaktīvā vizualizācijā ir pieejami Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes apkopotie dati. Ar rīku iespējams iepazīties šeit.

Aicinām izmēģināt EMT izstrādāto diskusiju rīku "Galamērķis: Eiropa". Vairāk par diskusiju spēli "Galamērķis: Eiropa" iespējams uzzināt šeit.

Eiropas lietu un starptautiskās sadarbības nodaļa
e-pasts: eiropa@pmlp.gov.lv

Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts www.emn.lv

e-pasts: emn@pmlp.gov.lv

Eiropas migrācijas tīklu līdzfinansē Eiropas Savienības Migrācijas, patvēruma un integrācijas fonds. Informācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Eiropas Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

Finansē Eiropas Savienība

EMN Eiropas Migrācijas Tīkls LATVIJA